

ושחט לשוחט

סערת השחיטה
תשפ"א

א"ד תשפ"א

פתח דבר

הן זאת מודעת לנו על פרצה גדולה בחומת הכשרות זה עתה ימי מ"טמונים תשפ"א, אשר אחת הכשרויות הנחשבת בקהל ועדה כשחיטת מהדרין מעולה ה"ה שחיטת הגרמי"א לנדא שליט"א הרב דבני ברק יצאו לשחוט בקר בפראגוואי, מקום אשר המסורת המקובלת מדורי דורות של כל השחיטות המהודרות שלא לשחוט בקר ממקום זה שמא חלילה יתערב מין ה"שור ההודי" המכונה ז'אבו וכבר רעשה הארץ לפני שבעים שנה ע"י קדוש ישראל ותפארתו החזון איש זיע"א.

ומני אז השחיטות המהודרות והותיקות כ'ועד השחיטה' שעל ידי ביד"צ העדה החרדית ירושלים עיה"ק וכן השחיטות שנתחדשו עם השנים כשחיטת הרה"ג רא"י רובין שליט"א מרחובות, שחיטת בד"ץ "קהילות" שחיטת בד"ץ "שארית ישראל" מבני ברק שחיטת הרב מחפוד לא שוחטות במקום זה מחשש שמא יתערב בהן מין שור ההודי.

ואף אי נימא דיוכלו לבדוק כל בקר ובקר לפני שחיטתו עדין נמנעו לשחוט שם מחשש שמא יתערב ולא יהיה היכר וכבר גדר בזה החזון איש זיע"א דחלילה לפרוץ בזה גדר.

ועל זאת באנו להבהיר לציבור מהו אותו "שור ההודי" ועל מה רעשה ותרגז הארץ בימים אלו בשמועה כי באה על הפרצה אשר פרצו בחומת הדת, חומת הכשרות.

וראה מה שכתב החזו"א: "כן הוא האמת שמימות הש"ך ואילך, יש לנו מנהג קבוע שלא לקבל שום מין חדש להביאו על שלחן ישראל מפני גדר למאכלות אסורות אשר פרצה טהרה בישראל, ואין לנו לפרוץ גדר בזה, ואין לי ח"ו שום נטיה לאסור את המותר, רק לבי כאב בהיתר זה מפני שכל פרצה גוררת פרצות אחרות".

ומשום כך מי שלא רוצה להיכשל חלילה באיסור נורא זה, שיקנה מהשחיטות המקפידות כבד"צ העדה החרדית דירוש"ו, והשחיטות דהגרא"י רובין מרחובות ו"קהילות" ו"שארית ישראל" הנודע שהן מקפידות לא להיכנס לספקות וחששות ממקומות אלו.

זאת ועוד, החשש כעת שמא גופי כשרות אחרים לא יקפידו כעת על השחיטה ממינים אלו וחלילה יאמרו התירו פרושים את הדבר, ולא תהא כזאת בישראל.

החותם בצעריך בית שמש
ימי המ"טמונים תשפ"א לפ"ק

מ. ק.

ת.ד. 38667 בית שמש

על משמר השחיטה

אחת מהפרשיות ההיסטוריות הפחות מוכרות לציבור הוא פרשת 'השור ההודי' המוכר כמין הז'אבו, האם מותר לשחטו או לא. מכיוון שהנושא והרקע ההיסטורי שלו מגלים עניין באנו במילים קצרות לספר את הרקע ולבאר את עיקרי הדברים שכתבו גדולי ישראל מצוקי ארץ משנת תש"י אז כתב מרן החזון איש את מכתביו היסודיים בעניין, ואת דעתם של מרנן פוסקי הדור האחרון כשהפרשה עלתה שוב בשנת תשס"ד, ודעת בד"צ העדה החרדית שהתגלתה לפני שנה וחצי.

נקדים את הרקע לפרשה.

הנידון החל כשנתיים לאחר קום המדינה. המצב הכלכלי היה קשה מנשוא המזון חולק במשורה לפי נפש, ויהדות התפוצות רצתה לסייע בכל יכולתה לעם היושב בציון ואין לו במה לשבור את רעבוננו.

ועד הרבנים החרדים בפאריז בירת צרפת הגה רעיון לבצע שחיטה כשרה במדגסקר לשור ההודי הקרוי ז'אבו ולהעביר את בשרו הזול ליושבי ארץ ישראל, אולם הם בחנו אותו קודם ומצאו כי הוא שונה במבנהו מהמקובל. שלשת השינויים שהיו בפרים אלו לעומת השוורים האירופאים היו כדלקמן: א. גופם היה גדול יחסית. ב. הקרניים היו קצת יותר גדולות. ג. סמוך לצווארן הייתה חטוטרת גבוהה כעשרים ס"מ וממנה יוצאות שערות זקופות, כאשר למעשה הם מציינים ששינוי זה היה הבולט ביותר מכל השינויים.

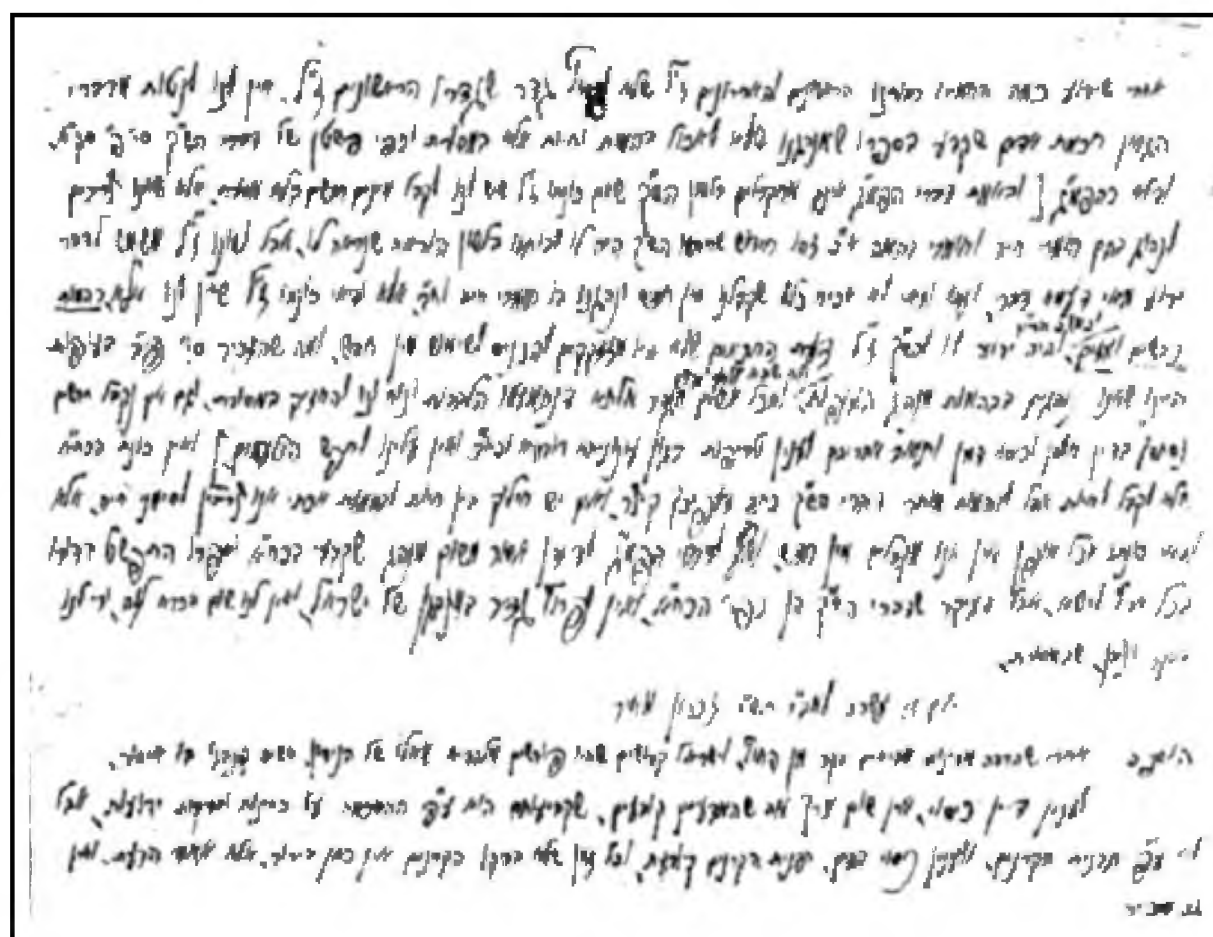
הם שלחו את הצעתם לרה"ר לישראל הגרי"א הרצוג זצ"ל כדי לברר עמו שתי נקודות: א. האם אין חשש לגבי מין זה בהיותו והוא לא מהמינים המצויים והמוכרים באירופה. לדעתם לא היה חשש כיוון שהוא דומה לחלוטין לשוורים שלנו בסימני טהרה, היתר אליו הצטרף מיד אף הגרי"א עצמו. ב. האם יש מקום לחשוש כי שור זה הוא מין חיה ויהיה צורך לכסות את דמו לאחר שחיטה, וכמו כן גם להתיר את חלב הניקור שבו באכילה.

שאלת ועד הרבנים דפאריז כפי שהוצגה בפניו היא: האם יש לחוש שמדובר במין חיה ומחמת שקשה לעמוד על טיב סימני הקרניים שיש בהם מבוכה גדולה בפוסקים, בהגדרת "כרוכות חרוקות והדוקות או מפוצלות". האם יש לחוש לשיטת ה'בית יעקב' שסובר כי חיה מותרת לאכילה רק בסימני קרניים ועל כן ללא זיהוי ברור לסימן זה יש לאסרה באכילה למרות שהיא מעלת גרה ומפרסת פרסה. על השאלה המרכזית עליה דן מרן החזו"א במנהג מסורת למינים חדשים כלל לא התייחס, ואי אפשר לדעת מחמת מה האם כיון שלא נשאל על כך או בגלל שלא חשש לחידושו של החזו"א בש"ך.

הגרי"א הרצוג הריץ את השאלה לבני ברק לפתחו של החזו"א האם ניתן לנהוג בשור הנ"ל דיני בהמה לגבי כיסוי הדם וכן לקבל סימוכין נגד דעתו של ה'בית יעקב' שלפי שיטתו לא נוכל להכשיר שום מין חדש שיהא לנו בו ספק, אם נמנה על החיות כי זה ספק חיה טמאה מדאורייתא. במכתבו שם הסתמך על תוצאות מחקריהם של הזואולוגים בגן החיות בפאריז ובאוניברסיטה העברית בירושלים וציין כי הם טוענים שהממצאים שברשותם מורים באופן חד משמעי, שמדובר בבהמה ביתית ולא בחיה.

דעת קדשו ומכתבו של מרן החזון איש זצ"ל: אין לפרוץ גדר במנהגו של ישראל

מרן החזון איש כתב תשובה ארוכה בכ"ה ניסן תש"י:

אחרי שידוע כמה החמירו רבותינו הראשונים והאחרונים ז"ל **שלא לפרוץ גדר שגדרו הראשונים ז"ל אין לנו לנטות מדברי הגאון חכמת אדם שקבע בספרו שמוהגנו שלא לאכול בהמות וחיות אלא במסורת**, וכפי פשוטו של דברי הש"ך יורה דעה סי' פ' סק"א ודלא כהפמ"ג.

ובאמת דברי הפמ"ג אינם מתקבלים בלשון הש"ך שאם כוונתו ז"ל שיש לנו לקבל מינים חדשים בלא מסורת אלא שאנו צריכים לנהוג בהם חומרי חיה וחומרי בהמה, א"כ זהו חידוש שחידשו הש"ך היה לו לכותבו בלשון הוראה שנראה לו, אבל לשונו ז"ל משמש לדבר ידוע מאי דעמא דבר וזהו ודאי לא שכיח כלל שקיבלנו מין חדש ונהגנו בו חומרי חיה וח"ב, אלא ודאי כוונתו ז"ל שאין לנו אלא בהמות כבשים ועזים וכמש"כ הר"מ והיה ידוע לו להש"ך ז"ל דעת החכמים שלא היו מזדקקים להכניס לשימוש מין חדש.

ומה שהזכיר סי' בעופות היינו שאנו נוהגים בבהמות מנהג העופות ולא שבא ללמוד משם והכל משום מגדר

מלתא דנתמעטו הלבבות **ונוח לנו להחזיק במסורת**, וגם אם נקבל חדשים נסתבך בדין חלבן וכיסוי דמן ותואר אבריהם לענין טריפות כגון עינוניתא דורדא וכיו"ב, ואין עלינו לחפש הטעמים. ואין כוונת החכ"א שלא לקבל לחיות אבל לבהמות מותר דהרי הש"ך כתב דלפיכך קיצר ואם יש חילוק בין חיות לבהמות אכתי אנו צריכין לסימני חיה, אלא ודאי כוונתו בכל אופן אין אנו מקבלים מין חדש ואף לדברי הפמ"ג לדידן אסור משום מנהג שקבע בחכ"א וספרו התפשט בדורו בכל ארץ ליטא, אבל העיקר שדברי הש"ך הן כפי החכ"א **ואין לפרוץ גדר במנהגן של ישראל, ואין לנו שום הכרח לזה ודי' לנו בבקר וצאן שבמסורת.**

**עוד מכתב ממרן החזו"א:
כל פירצה גוררת פרצות אחרות!**

[illegible]

הרה"ר השיב למרן החזון איש בקונטרס שחיבר בנידון, באותו קונטרס נרמז רמז דק מאד שהחזון איש כביכול מחמיר בשל כוונה מסוימת ובשל נטיה אישית שלו, רגש פנימי הוא אוסר. ומרן עונה לו במכתב נוסף:

שלוכט"ס אחדשה"ט וש"ת באה"ר. בהזדמנות ראיתי דבריהם היקרים הקובעים כי לקחתי קו לאסור מה שמתירים ע"פ קשר עם הקנאים ומפני זה אסרתי בר יונה השוד ההודי. אין לי ח"ו שום הקפדה על הדברים, בכל זאת אגיד שחלקי בזה באותן החושדים אותו ואין בו.

אחשוב, כי כאשר יעמיקו לקבוע את דעת זולתם לאמיתה יראו שאין כאן נטיה צדדית, רק כן הוא האמת **שמימות הש"ך ואילך, יש לנו מנהג קבוע שלא לקבל שום מין חדש להביאו על שלחן ישראל מפני גדר למאכלות אסורות אשר פרצה טהרה בישראל, ואין לנו לפרוץ גדר בזה**, ואין לי ח"ו שום נטיה לאסור את המותר, רק לבי כאב בהיתר זה מפני שכל פרצה גוררת פרצות אחרות. מובטחני שישנו דעתם העדינה אחרי מכתבי זה ויסכימו שאין להתיר את השור לא מפני ספק טהרתו, אלא מפני מנהג שקבעו לנו רבותינו הגאונים ז"ל, הש"ך החכ"א הערוך השולחן.

כן אם אנו קובעים ששור הזה מפני השינויים שלו, צריכים אנו לדון עליו ולחקור אחרי סימני טהרה שלו, אי אפשר לנו לקבוע אותו לבהמה או לחיה אלא ע"י סימנים שקבעו חכמים וכל ההשערות והדמיונות מבחינות אחרות אינם קובעים כלום.

ואמנם במכתב השני דנו שיש מסורת עליו, זהו ענין אחר שלא דנתי עליו, אבל מה אעשה כי גם בזה דעתי נוטה לנהוג בבהמות כמו בעופות, שלא לשנות במקום זה מפני מסורת במקום אחר, וגם שלא לקבל בזה עדות מכל אדם, רק מגברא רבא, **סוף דבר בזמננו ששואפים על רפורמה אי אפשר לעשות דברים הנראים כמתירים את מה שנהגו בהם איסור, וכן ראיתי מנהג רבותינו ז"ל בדור העבר** ואין ראוי בשביל זה לחשוד בכוונות זרות או להתפלל עלינו שנעזוב את רגש זה ח"ו. אדרבה, הוא רגש קודש מאהבת התורה ויראת שמים.

הוספת מרן החזון"א בסוף המכתב: **דעת לנבון נקל שאם היה הגאון חכ"א והגאון ערוך השולחן בחיים היו מורים לאיסור**, ולמה אנחנו כאוסרים בר יונה.

מכתב נוסף ממרן החזון"א: מה שקבלנו במסורת

באגרת שהריץ מרן למורי הוראה באותו ענין ביקש לברר, אם נהוג אצלנו מנהג קבוע מרבותינו הגאונים שלא לאכול בהמה רק במסורת כמו בעוף או לא, והרחיב לפרש מה שנתכוון בשאלתו יסוד הדבר לקבוע כוונת הש"ך יו"ד סי' פ' סק"א, שכתב שאינו נכנס להאריך בפי' סימני הקרניים שאמרו חכמים להכריע בין חיה לבהמה לפי שאין לנו עתה אלא מה שקבלנו במסורת, וכדלקמן סי' פ"ב גבי סימני עוף, **רהיטת הדברים שמונהגו שלא לאכול מין חדש ע"י סימנים, כמו שכתב הרמ"א בעוף. וצ"ל דהיה פשוט להם מנהג זה.**

והדור של הש"ך היה דור של חכמים גדולים, הב"ד של החלקת מחוקק והגאון ר' יהושע השל ורבני הגלילות

וכל ישראל היו נשמעין להם, על פיהם יצאו ועל פיהם באו, והיה שימת לב על כל מנהג, ובחכ"א שם דין ט' כתב דאפשר לקבל עוף שאין אנו מכירין אותו, אבל אין לקבל עד אלא אדם גדול וזה אין נמצא האידנא כלל ולא פירש אם יעידו שנים מהו.

מרן החזו"א: שידברו על זה בישיבה

הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל סיפר לימים: ראיתי מכתב של החזו"א בו הוא פונה לראשי הישיבה דפוניבו' הגאונים ר' דוד פוברסקי ור' שמואל רוזנבסקי זצ"ל בצירוף מה שבירר והעלה בנושא הלכתי זה, ושלח על ידי שליח מיוחד לבקש מהם שידברו על הנושא לפני הגדת השיעור היומי, שיגידו לבחורי הישיבה את ההלכה הזאת ויעיינו בה, כי כאשר בישיבה לומדים ומבררים את האיסור הדבר ישפיע.

דעת מרנן הגרי"ש אלישיב והגר"נ קרליץ: לא לשחוט ממין הז'אבו

לפני שבע עשרה שנה התעוררה השאלה שוב. היה זה ע"י סוחר העוסק בעיבוד רצועות תפילין משלוח חדש של עורות שונה בטיבו. זה עורר את חשדו בזה שהייתה בו דבשת קטנה כך נתוודע לזן הז'בו הנפוץ והמוכר בדרום אמריקה והוא פנה לאחד ממורי ההוראה שליט"א שיברר את מידת כשרותם לדעת מרן החזו"א.

אותו מורה הוראה עלה עם השאלה למרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל והוא שלח את מורה ההוראה לב"ב כדי לברר את חוות דעתו של מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל אחיינו ותלמידו של מרן החזו"א שזכר היטב את כל פרשת הפולמוס עם הגרי"א הרצוג בשעתו. שלשה מורי ההוראה נפגשו עם מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל ושמעו את חוות דעתו כי אכן זהו השור הוודי אותו אסר החזו"א לאחר שדיווחו למרן הגרי"ש זצ"ל את אשר שמעו בבני ברק הורה לאסור את הבקר הנ"ל לוועדי הכשרות השוחטים עבור בני התורה ההולכים לאור פסיקותיו של מרן החזו"א

דעת תורה מהגאון רבי ישראל זיכרמן מגדולי רבני השחיטות בארה"ק הנאמרה ל"יתד נאמן" בשנת תשס"ד

נצטט כאן מראיון שנתן רבה של אחוזת ברכפלד במודיעין עילית ומוותיקי רבני השחיטות בארץ הגאון רבי ישראל זיכרמן שליט"א ל'מוסף שבת קדש' של 'יתד נאמן' בשנת תשס"ד וכך סיפר:

בסוף שבוע שעבר חזרה לארץ משלחת של צוות השחיטה מארגנטינה. המיוחד במשלחת אלו שהם נסעו לחו"ל לאחר פרשת הז'אבו ועפ"י הנחיות חדשות שהורה לנו מרן הגרי"ש אלישיב (שליט"א) בדבר בדיקה

מיוחדת של הבהמות שלא רק שלא יהיה בהם מזון הז'אבו אלא אף לא תהיינה כל חשש להכלאות מאותו הזון שכידוע מרן החזון איש זצוק"ל כבר הורה בשעתו שאין להתירו. מאותה שעה שעלתה פרשת הז'אבו לכותרות קיבלו רבני ההשגחה הנחיות ברורות מפי מרן (שליט"א) וזאת לאחר חקירה מדוקדקת שעל פיה נקבע מה הם הזנים שאין ביחס אליהן שום חשש, ועל פי הנחיות אלו התנהלה השחיטה בחודשי הקיץ תשס"ד השנה יש משגיח מיוחד שבודק כל עגל מאיזה זן הוא.

הודעה לציבור

בענין הבשר שנשחט בדרום אמריקה

יום א' כ"א באדר תשס"ד

בענין הפרסומים אותם הבשר הנשחט בדרום אמריקה, לאחר שביררנו את המציאות עד מקום שידינו מגעת, הרינו להודיע את דעתם של מרן הגר"ש אלישיב שליט"א וחנאן הגדול הגאב"ד דרמת אהרן רבי נסים קרליץ שליט"א

בשעתו הכריע מרן החזו"א לגבי בהמות מין "זב". שג"פ הטבאר בס"ד יור"ד סי' פ' סק"א, המנהג שלא לאכול מינים כגון אלו שאין לנו עליהם מסורת [כפירוש החכם"א], ולכן התנגד בתקיפות להבאת בהמות אלו לארץ ישראל.

ועתה נתברר שחלק מהבשר המיובא מדרום אמריקה, הינו מבהמות מין זה או בהמות שהוכלאו עס ון זה [אע"פ שאין דואים עליהם שום שינוי], שאינן כפי המסורת.

ולכן בודאי על העוסקים בדבר לבדוק היטב ולשחוט רק בהמות שאין בהן חשש כלל.

ולגבי אלו שכבר נשחטו נתברר ע"י מומחים, שנארגנטינה ואורוגוואי רוב הבהמות אין עליהם שינוי, ורובם של אלו אין עליהם חשש הכלאות, ולכן הבשר שנשחט שם מותר באכילה לבתחילה.

וע"ז בעה"ח

יצחק מרדכי חנקן רובין   דוד אריה מודגנשטין   משה מרדכי קארץ

הועתק ע"י אוצר החכמה

קדמה השגחה מיוחדת על עדרי הבקר שלא יהיה בהם לא מזון הז'אבו ולא מזנים אחרים שיש חשש שמא מעורב בהם בהכלאה מזון הז'אבו. אנו דואגים לשלוח משגיח מיוחד לבדוק כל עגל בנפרד ורק אלו שאין בהם כל חשש תערובת מזון זה, מאושרים על ידינו במסגרת ההשגחה למהדרין. **חשוב לציין שלאור**

**הנסיון של הקיץ האחרון התברר, כי כל אחת מכל עדר שנקנה
היה בו מהחששות הנ"ל.**

**היבואנים לוחצים שנוריד מעט את רך הכשרות ונמעיט בסינון
נוקשה כל כך של זנים מסופקים שהרכבו עם הז'אבו. הדבר
גורם להם לדבריהם הפסדים לא קטנים ובגלל הקפדתנו הגדולה
אכן נשחטו פחות עגלים לשחיטה המהודרת שלנו, אך בהסכמת
גדולי ההוראה שליט"א ורבנים מפקחים אין אנו מוותרים על כל
ההידורים המיוחדים.**

הביקוש לזנים בלתי מורכבים מחוגי בני התורה הנשמעים לפסקי ההלכה של מרן (שליט"א) והכרעת מרן
החזון איש וצוק"ל יצר מצב שבו ההיצע הוא קטן יותר ומאחר שאי אפשר לסנן אותם ברפתות וחייבים
לרוכשם בעדרים מעורבים, יוצא שמכל עדר שמגיע אלינו לשחיטה נפלטים חוצה כאלו שלא נשחטים בכלל
עבורנו ויתכן כי המחסור הזה אולי יורגש. עשינו מאמץ לשחוט כמות גדולה של בשר עד עתה וכבר העמסנו
כמה טונות של בשר עגלים שחלקם הגיעו לארץ וחלקם בדרכם ארצה לבל יחסר המזג לכל מי שרוצה להנות
מבשר חלק ללא שאלות כשרות וללא ספיקות מיותרות על הזן הכשר ותקוותנו שנצליח בס"ד לצמצם את
הפער שקיים בין הביקוש הגדול לבשר מהודר שבהשגחתנו בשחיטות המיוחדות בדרום אמריקה.

בד"צ העדה החרדית: אנחנו לא שוחטים ז'אבו

לפני כשנה וחצי שהתעוררה מיני סערה על כשרות הבקר בהשגחת בד"צ העדה החרדית לנוהגים על פי חומרות מרן הבית יוסף, תחת הכותרת "הבהרת דברים", הסבירו במכתב מיוחד מטעם ועד השחיטה שע"י העדה החרדית, "היות ופורסם דברים בקשר לשחיטת הבד"צ במשחטת "דאבא דיר אל אסד".

הננו להבהיר בזה שהיות ואין אנו לוקחים בקר שבחשש ז'אבו, אשר על כן עוברים הרבה חלק ממש להכשר הרבנות בתור חלק, אלו שנמצאו לא חלק עוברים לרבנות כשר".

"והננו חוזרים ומגלים דעתנו שאנחנו מקפידים לקחת אך ורק חלק בית יוסף בנוסף לכל חומרות הרמ"א וכו'", מבהירים בעדה החרדית.

דעת הגאון הרב אברהם רובין שליט"א בד"ץ מהדריין רחובות: מתוך מכתב שהתפרסם באלול תשע"ו

דעתינו כדעת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל ולכן אין אנו שוחטים מהזון הנקרא ז'אבו אלא רק מהבהמות המוכרות לנו...

RABBI ABRAHAM YISRAEL RUBIN

RAV AND MOREH TZEDEK

ROSH BDZ MEHADRIN

HAGANA 2 RECHOVOT ISRAEL

TEL: 972-8-9494-808 FAX: 972-8939-0818

אברהם ישראל רובין

רב ומו"צ וראש בד"ץ מהדריין

ו"ס שו"ת נהרות איתן ועמודי שש

רח' ההגנה 2 רחובות 76214

08-9494808 פקס 08-9390818

ב"ה, יום מנוח, אלול... י"א. הנחמים והסליחות שנת תשנ"ו

מה ששאל כתב עליהם קצת בלפי הקדמות שיש בהם
זיקות (אם לא) האם נחשבים אותם כבהמות כדל מהדריין
ומצד שגיבור חותמת.

תשובתינו כפי הידוע צדג מרן הרב אלישיב זצ"ל
היה שונה דבר מהצד הדין הלכה שבדומה, אם היא
ובשטח כדל מהדריין מהדריין אל אם הדעות והשיטות, ואולי
גדעם בדין הדור קמה ולא נצטרך.

ואכן אין אנו שוחטים בהמות עם זיקות (מהגן קוקר) (אולי) כדל
ואולי מהגן הנה בשאין זה זיקות ואולי רק הסמנים לבהמה המוכרים
האזינים על באר דמות (3-4) מופיעו שיש לו תצורות מופת
אין אנו נזקקים לזה. והדין והפוסקים, פשוטם כדל מהדריין, אין
אין חב אלוהים צדג ה' מוצא אצל הדריין צו, לדמות, ה' הנה
שאל מ' מרן שישא קצת רצון קצת צ' הספר שנה שאל אולי
דעת הדין אצל שיעור רצון המאה מהעלה הקים צדג מהדריין דעת צ'
כדל ד' וצדג
אברהם רובין

כשעברנו מקום שחיה בדריין שמואל לויטא בואו
במחנה (ספר) הנה הנה, אחר שכלל שחיה צדג
שחיה, ולפי זה הנה שחיה שחיה אחר, בלתי צדג
והנה צדג ה' הנה הנה שחיה שחיה קוק שחיה הנה את שחיה רצון
ושלל אחרים, שחיה שחיה שחיה שחיה שחיה שחיה שחיה שחיה
דעת הנה

אברהם רובין

זהו סיפורו של "השור ההודי"
ואידך זיל גמור, פירושא הוא.

דעת גדולי ישראל בענין הז'אבו

דעת מרן החזו"א זיע"א

(מתוך מכתבו ניסן תש"י)

"אין לפרוץ גדר במנהגן של ישראל...
שמנהגנו שלא לאכול... אלא במסורת...
כל פרצה גוררת פרצות אחרות."

דעת מרן הגרי"ש אלישיב והגר"נ קרליץ זצוק"ל

(מתוך מכתב שהתפרסם באדר תש"ב)

"לא לשחוט ממין הז'אבו.."

דעת הגאון רבי ישראל זיכרמן שליט"א

מרבני שחיטת בד"ץ שארית ישראל

(מתוך ציטוט יתד נאמן תשס"ד)

"לאור הניסיון בכל אחת מהעדר שנקנה במקומות שיש בהם חשש
לבהמות מזון זה התברר שהיה מהחששות הנ"ל"

דעת וועד השחיטה שע"י בד"ץ העדה החרדית

(מתוך מכתב שפורסם סיון תשע"ט)

"הננו להבהיר כי אין אנו לוקחים בקר שבחשש ז'אבו"

דעת הגאון ר' אברהם רובין שליט"א בד"ץ

מהדרין רחובות

(מתוך מכתב שהתפרסם באלול תשע"ו)

דעתינו כדעת מרן הגרי"ש אלישיב זצוק"ל ולכן אין אנו שוחטים מהזון
הנקרא ז'אבו אלא רק מהבהמות המוכרות לנו...

ועד השחיטה

שע"י העדה החרדית

בס"ד

יום ז' סיון תשע"ט

הבהרת דברים

היות ופורסם דברים בקשר לשחיטת הבד"ץ במשחטת "דאבח דיר אל
אסד"

הננו להבהיר בזה שהיות ואין אנו לוקחים בקר שבחשש ז'אבו, אשר על כן
עוברים הרבה חלק ממש להכשר הרבנות בתור חלק,

אלו שנמצא לא חלק עוברים לרבנות כשר,

והננו חוזרים ומגלים דעתנו שאנחנו מקפידים לקחת אך ורק חלק בית יוסף
בנוסף לכל חומרות הרמ"א ועו'

יהי רצון שלא יצא תקלה ומכשול מתחת ידנו אכי"ר

ועד השחיטה

שע"י העדה החרדית

ירושלים